

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/168/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612211730
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4612211730.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, proti odporkyni: O. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., X. XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 873,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 01. 03. 2013 č.k. 4C/79/2013-74, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 873,84 eura s úrokom z omeškania vo výške 66,50 eura a 9 % úrokom z omeškania zo sumy 427,67 eura od 26. 09. 2012 do zaplatenia z titulu nesplateného zostatku úveru. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 250,65 eura na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie založil na skutkových zisteniach, podľa ktorých odporkyňa dňa 27. 12. 2006 uzatvorila s V., a.s., B. ako právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o poskytnutí flexipôžičky č. 5448301211206, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 20.000,-Sk, ktorý sa odporkyňa zaviazala zaplatiť v splátkach po 987,88 Sk mesačne a to celkovo v 24-och splátkach s dňom poslednej splátky dňa 27. 12. 2008. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 16,9 % ročne pri dohodnutej RPMN 28,14 % a odporkyni v zmysle zmluvy vznikla povinnosť, okrem poskytnutého úveru zaplatiť i úroky a poplatky vo výške 5.419,25 Sk. Nakoľko odporkyňa úver riadne nesplácala, konštatoval, že zrejme došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňom 07. 01. 2008, kedy zostatok nesplateného úveru predstavoval sumu 913,84 eura, pričom následne V. túto pohľadávku postúpila navrhovateľovi. Dňa 25. 11. 2011 odporkyňa podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, v ktorej uznala dlžnú istinu vo výške 467,67 eura a náklady na inkasné konanie vo výške 137,08 eura. Po podpise tejto dohody odporkyňa zaplatila navrhovateľovi celkovo 40 eur v splátkach po 10 eur s dňom úhrady poslednej splátky dňa 25. 09. 2012. Opierajúc sa o ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 558 OZ dospel k záveru, že návrh na zaplatenie sumy 873,84 eura s príslušenstvom bol navrhovateľom podaný dôvodne, pretože odporkyni na základe zmluvy o poskytnutí flexipôžičky bol poskytnutý úver, ktorý riadne nesplácala, v dôsledku čoho zrejme došlo k jeho zosplateniu dňom 07. 01. 2008. Keďže však vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, opierajúc sa o ust. § 100 a § 101 OZ mal za to, že návrh navrhovateľa bol podaný až dňa 29. 11. 2012 a teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 07. 01. 2011, a preto jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. V tejto súvislosti argumentoval, že pokiaľ zmluva bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, s ohľadom na to, že dlžníkom je spotrebiteľ, nie je možné použiť žiadne ustanovenie Obchodného

zákonníka, ktoré by zhoršovalo postavenie odporkyne, v dôsledku čoho premlčanie posudzoval podľa § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Naviac, pokiaľ odporkyňa i uznala svoj záväzok písomne čo do dôvodu a výšky dňa 25. 11. 2011, takéto uznanie nemá právny následok, pokiaľ ten, kto dlh uznal, nevedel o jeho premlčaní. Vedomosť o premlčaní dlhu bola iba zakomponovaná v bode 3.1 dohody, ktorá bola odporkyni zo strany navrhovateľa predložená, avšak zo žiadnych predložených dokladov nevyplývalo, že odporkyňa by takúto vedomosť o premlčaní dlhu skutočne mala. Uznanie záväzku odporkyňou preto považoval za právne neúčinné, keď aj zámer navrhovateľa dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody hodnotil ako nekalú obchodnú praktiku. Záverom konštatoval, že uznať možno aj premlčaný dlh, avšak uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný, čo v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože v súvislosti s týmto konaním jej žiadne trovy nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania priznal a to trovy právneho zastúpenia určené podľa Vyhl. č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 250,65 eura za 3 úkony právnej služby po 51,45 eura, 3 x režijný paušál po 7,81 eura, náhradu cestovných nákladov za účasť na pojednávaní dňa 01. 03. 2013 vo výške 29,50 eura a náhradu za stratu času vo výške 43,37 eura, ktorú zaviazal navrhovateľa zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Tento rozsudok včas podaným odvolaním napadol navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu uplatnenej pohľadávky, eventuálne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvody vzhliadol v nesprávnom právnom posúdení veci a v nedostatočne zistenom skutkovom stave. Opierajúc sa o ust. § 110 ods. 1 a § 558 OZ uviedol, že obsahom dohody, ktorú odporkyňa podpísala dňa 25. 11. 2011, bolo uznanie dlhu z jej strany ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákoníku, ktorého dôsledkom nastávajúcim priamo zo zákona je prerušenie plynutia premlčacej doby, čo znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba priamo zo zákona. Mal za to, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu, a to písomnú formu, dôvod vzniku pohľadávky, výšku pohľadávky a prísľub odporkyne tento dlh zaplatiť, v dôsledku čoho došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ zákon nevyžaduje, aby odporkyňa mala v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie premlčaného práva nie je totiž z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Zároveň poukázal na ustanovenie čl. 3 bod 3.1 dohody, v ktorom odporkyňa potvrdila svoju vedomosť o premlčaní dlhu a teda nastali účinky ust. § 558 OZ, spočívajúce so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Okrem toho odporkyňa sama požiadala o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach a vykonala aj čiastočné úhrady po podpise dohody, čo jej umožnil, a preto je absurdné hovoriť o zhoršení postavenia odporkyne ako spotrebiteľa uzatvorením dohody. Prístupom súdu tak došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu z daného záväzkového vzťahu vyplývajú. Naviac žiadne zákonné ustanovenie nebráni súdnemu uplatneniu aj premlčaného práva, keďže premlčaním dlh nezaniká, a preto nemožno hovoriť ani o použití nekalých obchodných praktík. Nesúhlasil preto so zamietnutím jeho návrhu z dôvodu premlčania, nakoľko ak by aj odporkyňa v čase uznania dlhu nevedela o jeho premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva predpokladaný ust. § 110 ods. 1 druhá veta OZ, t.j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby nastupuje i v takom prípade. V tejto súvislosti označil i viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky. Taktiež argumentoval, že predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité, ani zavádzajúce právne formulácie, odporkyňa sa s jej obsahom oboznámila a svojim podpisom existujúci záväzok uznala a vyjadrila taktiež svoju vedomosť o premlčaní pohľadávky, pričom k podpisu dohody nebola žiadnym spôsobom donútená. Poukázal i na to, že predmetnou dohodou došlo k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorým sa odporkyni umožnilo splácať záväzok v splátkach, v ktorom ako postupník nemal postavenie dodávateľa a teda na dohodu sa ani nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Záverom nesúhlasil ani s priznaním náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi, ktorý z podstaty svojej existencie musí byť schopný sám poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach a na jeho strane nie sú splnené ani podmienky účelnosti vynaložených trov konania v zmysle § 142 ods. 1 OSP.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Predovšetkým poukázal na to, že navrhovateľ podľa výpisu z obchodného registra je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti zapísaným na prvom mieste je faktoring a forfaiting - mimo súdneho vymáhania pohľadávok. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25. 11. 2011 je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve, ktorú odporkyňa uzatvorila so V. akcesorickým právnym úkonom, a preto navrhovateľ aj pri uzatváraní dohody bol v postavení dodávateľa a dohodu tak súd musel podrobiť ako každú spotrebiteľskú zmluvu kontrole v zmysle § 153 ods. 3 OSP pri náležitej aplikácii spotrebiteľských predpisov. Navrhovateľom predložená dohoda je vopred pripravený formulár, ktorého obsah odporkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a preto táto dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Navyše navrhovateľ v tejto dohode necháva dlžných spotrebiteľov uznávať pohľadávky, na ktoré nemá v celom rozsahu platný právny titul, čo znamená, že suma dlhu je vyššia, ako skutočná pohľadávka podložená platným právnym titulom. Zastal principiálny právny názor, že pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými sa spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Poukázal taktiež na to, že zo svojich skúseností je mu známe, že pracovníci navrhovateľa pri priemerných spotrebiteľoch dokážu v rámci štandardizovanej procedúry bez ťažkostí dosiahnuť vhodným vystupovaním a pri použití správnych slovných formulácií psychický tlak na spotrebiteľa, že na formulárových dohodách sa objavili i podpisy zjavne odlišné od podpisov na prvotnej zmluve medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a že dlžníci nie sú poučovaní o premlčaní záväzku a o podstate premlčania. Uvedené dohody je preto potrebné považovať za nekalú obchodnú prax navrhovateľa a ich uzatvorenie za rozpor s dobrými mravmi. Uzavrel preto, že dohoda ako právny úkon je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Navrhovateľ sa preto nemôže dovolávať jej platnosti ani právnych účinkov z nej plynúcich, ani s poukazom na princíp, že neznalosť zákona neospravedľuje. Za správne označil i rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyňi domáha zaplata sumy 873,84 eura, úroku z omeškania vo výške 66,50 eura a 9 % úroku z omeškania zo sumy 427,67 eura od 26. 09. 2012 do zaplata z titulu porušenia povinností vyplývajúcich odporkyňi zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky.

Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci výsledkami doposiaľ vykonaného dokazovania bolo preukázané, že dňa 27. 12. 2006 odporkyňa uzatvorila so V. úverovou bankou, a.s., so sídlom B. Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, registrovanú pod č. 005448301211206 a to podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej veriteľ poskytol odporkyňi ako dlžníčke bezúčelový úver vo výške 20.000,- Sk (663,87 eura), pri pevnej úrokovej sadzbe 16,9 %, ročnej percentuálnej miere nákladov 28,14 % a s čerpaním úveru jednorazovo na osobný účet dlžníčky dňa 27. 12. 2006. Odporkyňa sa zaviazala poskytnutý úver spolu s úrokmi a poplatkami vo výške 5.419,25 Sk (179,88 eura) zaplatiť v 24-och mesačných splátkach po 987,88 Sk (32,79 eura) s dátumom prvej splátky dňa 27. 01. 2007 a poslednej splátky dňa 27. 12. 2008. Súčasťou predmetnej zmluvy boli i Všeobecné obchodné podmienky veriteľa na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14. 02. 2011 V. úverová banka, a.s. (veriteľ) postúpila svoju pohľadávku voči odporkyňi vyvodzovanú zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky na navrhovateľa, pričom podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok splatnosť pohľadávky odporkyne mala nastať dňa 07. 01. 2008 a ku dňu postúpenia pohľadávky jej celková výška činila 913,84 eura. Dňa 25. 11. 2011 navrhovateľ s odporkyňou uzatvoril Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku č. 1918553 (ďalej len „dohoda“), v ktorej ako zmluvné strany sú za veriteľa označený navrhovateľ a za dlžníčku odporkyňa. V čl. 2 bod 2.1 nazvanom Uznanie záväzku je definované, že odporkyňa uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom V. úverová banka, a.s.

č. zmluvy 5448301211206 zo dňa 27. 12. 2006 a dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 467,67 eura, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 137,08 eura. Zároveň v čl. 3 bod 3.1 dohody je konštatované, že odporkyňa ako zmluvná strana vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Súčasťou tejto dohody je i rozhodcovská doložka, ktorou sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z dohody, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred stálym rozhodcovským súdom, zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno, Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde a v prípade, že ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto dohody na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky (čl. 4 dohody). Dohoda je podpísaná odporkyňou a za navrhovateľa V..

Súd prvého stupňa svoje zamietajúce rozhodnutie založil na zistení o premlčaní nároku uplatneného navrhovateľom v tomto konaní, skúmajúc premlčanie na námietku premlčania vnesenú vedľajším účastníkom na strane odporkyne. Dospel k záveru, že splatnosť pohľadávky nastala dňom 07. 01. 2008 a navrhovateľ si túto uplatnil až po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 07. 01. 2011, pričom návrh podal na súde až dňa 29. 11. 2012. Vyhlásenie odporkyne o uznaní dlhu v Dohode o uznaní záväzku zo dňa 25. 11. 2011 považoval za právne neúčinné majúce za preukázané, že odporkyňa nevedela o premlčaní dlhu, a že takéto uznanie nemá právny následok a navyše zámer navrhovateľa dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody hodnotil ako nekalú obchodnú praktiku. Takýto jeho záver je však potrebné hodnotiť ako predčasný a nemajúci podklad v zistenom skutkovom stave.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Uznanie záväzku (dlhu) je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov, ktorým si veriteľ zabezpečuje svoju pohľadávku, ktorú má voči dlžníkovi. Zákon uznanie dlhu vymedzuje ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, ktorým dlžník dáva veriteľovi najavo, že svoj záväzok uznáva. Tento právny úkon, okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony (§ 34 a nasl. OZ) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejмый dôvod vzniku pohľadávky, musí v ňom byť presne určená výška pohľadávky a musí obsahovať aj prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Na základe neho dlžník uznáva voči veriteľovi povinnosť zaplatiť dlh čo do dôvodu a výšky, čím dlžník zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku o existencii dlhu k okamihu tohto uznania. Uznanie dlhu nespôsobuje zánik pôvodného záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom z dôvodu uznania. Domnienka existencie dlhu, ktorá je založená uznaním, je vyvrátiteľná, čo znamená, že dlžník, ktorý svoj dlh uzná, môže namietat, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania netrval, resp. namietat, že dlh je neplatný alebo stratil platnosť. Na základe neho však dochádza k zastaveniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a na miesto nej odo dňa, keď došlo k uznaniu, začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba (§ 110 ods. 1 OZ). Uznanie práva premlčaného z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že uznal právo premlčané. Podľa úpravy v § 558 OZ pre vznik domnienky trvania dlhu je potrebné, aby ten, kto uznal premlčaný dlh, o premlčaní vedel. Pokiaľ dlžník o premlčaní nevedel, uznanie dlhu právny následok v

podobe tejto domnienky nemá, avšak aj v tom prípade dôjde k založeniu behu novej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 OZ:

V prejednávanej veci súd prvého stupňa, ako už bolo vyššie uvedené, vychádzal z toho, že nárok navrhovateľa je premlčaný, keďže splatnosť dlhu nastala 07. 01. 2008 a v čase podania návrhu, t.j. dňa 29. 11. 2012 už uplynula 3-ročná premlčacia lehota podľa § 101 OZ. Právny vzťah založený zmluvou o poskytnutí flexipôžičky medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou s ohľadom na jej status spotrebiteľa, vrátane otázky premlčania posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka dôvodiac, že i keď zmluva bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, nemožno na daný prípad aplikovať žiadne z jeho ustanovení, ktorým by sa zhoršilo postavenie odporkyne ako spotrebiteľa.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Zmluva o úvere je dohodou, ktorou sa jedna strana (veriteľ) zaväzuje, že na požiadanie druhej strany (dlžníka) poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a druhá strana sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V otázke, kto môže byť zmluvnou stranou, ktorá sa zaväzuje ako veriteľ poskytnúť druhej zmluvnej strane peňažné prostriedky, Obchodný zákonník nemá žiadne obmedzenie, jej veriteľom môže byť ktorákoľvek právnická alebo fyzická osoba a to aj osoba, ktorá nie je podnikateľom. Právne vzťahy založené zmluvou o úvere považuje právna úprava za obchodné záväzkové vzťahy obdobne, ako i ďalšie vzťahy taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zák. a to bez zreteľa na povahu ich účastníkov. Tieto zo zákona reprezentujú doktrinálnu kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Ich rozhodujúcim znakom je forma (typ) vzťahu, nie jeho subjekty, a preto sa nevyžaduje, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere sa jeho subjekty preto riadia Obchodným zákonníkom, keďže skutočnosť, že ide o absolútny obchod vylučuje dohodu strán o voľbe Obch. zákonníka v zmysle § 262 ods. 1, 2 (tzv. voľbu práva). Keďže podľa § 261 ods. 4 Obch. zák. sa akcesorické záväzky spravujú taktiež režimom Obch. zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok i vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy, sa preto spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ust. § 387 a nasl. Obch. zákonníka. Uvedené závery judikoval Najvyšší súd už vo svojich rozhodnutiach 6 MCdo 4/2012 zo dňa 27. 03. 2013 a sp.zn. 1 Cdo 120/2010 zo dňa 29. 03. 2012.

Za situácie, že záväzkovým vzťahom, z ktorého navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok, je v danom prípade zmluva o úvere, ktorá sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, bolo preto potrebné tento posúdiť podľa jeho príslušných ustanovení a teda aj na otázku premlčania aplikovať ustanovenia tohto právneho predpisu. Ak súd prvého stupňa daný záväzkový vzťah, vrátane otázky premlčania posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, aplikoval na vec nesprávny právny predpis.

Bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa spravujúc sa zhora vysloveným právnym názorom, ktorý je preň záväzný (§ 226 OSP), opätovne posúdiť, či došlo k premlčaniu navrhovateľom v tomto konaní uplatneného nároku. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť i na potrebu bezpečného ustálenia dňa splatnosti pohľadávky, čo doteraz súd prvého stupňa neučinil. Sám totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že „odporkyňa na základe zmluvy o poskytnutí flexipôžičky bol poskytnutý úver vo výške 20.000,-Sk, ktorý však riadne prestala splácať v priebehu roku 2007, a preto zrejme došlo k zosplatneniu tohto úveru“ a ďalej, že „podľa predložených dokladov mala nastať splatnosť pohľadávky dňom 07. 01. 2008“. Na inom mieste zase uvádza, „pokiaľ by súd aj nebral do úvahy splatnosť pohľadávky dňom 07. 01. 2008, keďže podľa navrhovateľa by musel existovať doklad o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru“. Za situácie, že v spise absentuje akýkoľvek hodnoverný písomný dôkaz o tom, že splatnosť pohľadávky navrhovateľa nastala dňom 07. 01. 2008, pričom za takýto nemožno považovať prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok V. zo dňa 14. 02. 2011 (č.l. 22, 23 spisu), záver súdu prvého stupňa v tomto smere je založený i na neúplných skutkových zisteniach. Rovnako to platí i pre konštatáciu súdu prvého stupňa o tom, že odporkyňa v čase podpísania dohody o uzavretí

splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25. 11. 2011 nemala vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, keď odporkyňa bola v priebehu celého konania nečinná, doposiaľ nebola vypočutá k veci a neposkytla k nej ani žiadne písomné stanovisko. Záverom odvolací súd len poznamenáva, že v prípade, že súd prvého stupňa dospeje k záveru, že nedošlo k premlčaniu pohľadávky navrhovateľa, s ohľadom na skutočnosť, že sporom dotknutá zmluva o flexipôžičke, z ktorej navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok, je bezosporu zmluvou spotrebiteľskou, je takto dôvodné na právny vzťah účastníkov aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to predovšetkým úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Týmto sa následne otvára priestor pre tzv. súdnu kontrolu zmluvných podmienok z hľadiska ich prijateľnosti v nadväznosti na jednotlivé dojednania zmluvy, o ktoré navrhovateľ opiera nárok uplatnený voči odporkyni.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa, zaoberajúc sa vecou v naznačenom smere a po doplnení dokazovania v potrebnom rozsahu, vo veci opätovne rozhodnúť. Zároveň rozhodne i o trovách celého konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.